

НОВІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Болухатий Владислав, Подлюдний Юрій

Тернопільський національний економічний університет

(науковий керівник: к.е.н., доцент

кафедри маркетингу Хрупович С.Є.)

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПИВОВАРНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Ринок пива України – бюджетоформуючий, позаяк, констатовано, що одне робоче місце в пивоварній промисловості створює до 10 місць в суміжних галузях. Пивна промисловість – одна з найбільш сучасних, оскільки виробники прагнуть підпорядковувати стандарти новітніми технологіями. Ринок пива в Україні у 2018 році вперше, з 2009 року припинив падіння. За даними Мінстату України виробництвом пива на сьогодні займаються 125 великих і середніх підприємства різних форм власності [1]. Середньорічне споживання в розрахунку на одну людину у 2018 році склало 54 літри пива. Це невисокий показник для галузі у порівнянні до Чехії, де пива випивають у розрахунку 147 літрів на людину. Історія свідчить, що європейські традиції пивоваріння ведуть до германців, які населяли Північно-Західну Європу ще на початку літочислення. Вони започаткували існуючий сьогодні процес виробництва пива з пророщених і сухих зерен злакових культур. На початку 12 століття слов'яни розпочинають епоху пивоваріння. Тривалий час виробництво пива носило домашній характер, його готували до свят, домашніх забав. З XV ст. починають створюватися пивні цехи в містах України. Більшість вітчизняних пивоварів були спадковими майстрами, вчилися своєму ремеслу у предків і передавали його з покоління в покоління. Під час першої світової війни влада заборонила виробництво пива, пивоварні заводи закрили, а деякі і зруйнували. До 1920 року з 218 пивзаводів збереглося тільки 83. Виробництво пива почали відновлювати лише у 1922 року, завдяки дозволу на виготовлення цього напою для реалізації населенню. У 1940 році вже було виготовлено 27,2 млн. декал. пива. Найбільше заводів на той час сконцентрувалися на території Львівської і Тернопільської області, хоча вони разом виготовляли менше пива, ніж два пивоварних заводи у Києві [2].

На сьогодні ринок пива є одним із найбільш швидкозростаючих споживчих ринків в Україні. Пивоварна галузь, котра за минулі 5 років трохи скоротила обсяги реалізації, проте, представляє собою ту частину сучасної

економіки, котра вчасно почала перехід на ринкові засади господарювання. За 2018 рік українськими пивоварами виготовлено 176 млн. дал. пива [3]. Скорочення обсягів реалізації пояснюється такими об'єктивними чинниками:

- втрата виробничих потужностей на Сході України і в Криму;
- рішенням уряду прирівняти пиво до міцного алкоголю, а не слабоалкогольних напоїв, як було раніше;
- заборона на торгівлю із РФ;
- падіння доходів населення;
- перехід великої частки споживачів на ведення здорового способу життя.

Помітною тенденцією на ринку пива в Україні стає зростання сегменту крафтового пива. Частка його реалізації поки що доволі невелика – 1%, проте, динаміка зростання позитивна. Крафт – розуміємо виробництво пива незалежними маленькими броварнями за традиційними рецептурами. Ринок пива США за 2017 рік реалізував крафтового пива 25% від загального обсягу збуту. Отож, є перспективи зростання регіональним виробникам. Змінюються на ринку також уподобання споживачів щодо міксованих напоїв на основі пива таких як сидр та пивні напої на основі фруктових соків у сторону збільшення.

На 2019 рік вітчизняна пивоварна промисловість представлена чотирма великими виробниками пива: САН ІнБев Україна, Carlsberg Ukraine (Карлсберг Україна), Oasis CIS («Перша Приватна Броварня») та Оболонь.

Використані джерела

1. Україна в цифрах 2018. Статистичний збірник / відповідальний за випуск О.А. Вишневська. Київ: Державна служба статистики, 2019. 43 с.
2. Фещук Н. В. Кто и когда в Украине пиво варить начал. Пивовар=Brewer. 1994. (№1). – С. 20-21.
3. Український ринок пива: цифри та тенденції. URL: <https://agronews.ua/node/89992> (дата звернення: 08.10.2019).

Вигоняйло Сергій, Леньковська Ірина

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., доцент, завідувач
кафедри маркетингу Борисова Т.М.)

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА РІВНІ РЕГІОНУ

Актуальність дослідження обумовлено проблемою вибору пріоритетності напрямів соціально-економічного розвитку на регіональному рівні. Так, в умовах глобалізації і системної модернізації в основі економічних стосунків між країнами і регіонами лежить, з одного боку, суперництво за найбільш